

Olvasólecke

Kurzus címe: Büntetőjog különös rész I. (előadás és gyakorlat)

Oktatók: Prof. Dr. Karsai Krisztina, Dr. Molnár Erzsébet, Dr. Gál Andor

Hallgassa meg „A kiskorú veszélyeztetése” c. hanganyaggal ellátott prezentációt!

Olvasólecke olvasási ideje: 3 perc

Olvasóleckéhez kapcsolódó videólecke ideje: 20:10

Lényeges fogalmak

- felügyeleti kötelezettség
- gondozási kötelezettség
- kiskorú
- nemi visszaélés
- nevelési kötelezettség
- súlyos köteleességszegés
- rábírnai törekvés

Joggyakorlat elhatárolási kérdésekhez

BH2020. 319.

Súlyos köteleességszegést jelent, s ekként kiskorú veszélyeztetéseként értékelendő, ha a javítóintézeti nevelő a nevelésére bízott fiatakorúakat fürdés közben - számukra is felismerhetően - szexuális célzattal megfigyeli, velük szexuális tartalmú beszélgetéseket kezdeményez, és hozzájuk szexuális tartalommal közeledik. A kiskorú veszélyeztetésének további tényállási eleme - eredményként - a kiskorú testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésének a veszélyeztetése, nem pedig a károsodása, ezért a bűncselekmény megvalósul, ha a terhelt cselekménye következtében a sérelem lehetősége létrejön [2012. évi C. tv. 208. § (1) bek.].

BH2020. 131.

Nem valósítja meg a kiskorú veszélyeztetésének büntetettét az a nagymama, aki hipót felejt a cumisüvegben, és ebbe az egyéves unokája beleiszik, melynek következtében nyolc napon belül gyógyuló sérülést szenved [2012. évi C. tv. 208. § (1) bek.].

BH2007. 326.

I. A 10 éves gyermekének jelenlétében felesége sérelmére emberölés kísérletét elkövető, majd öngyilkosságot megkísérlő vádlott a kiskorú veszélyeztetését valósítja meg [1978. évi IV. törvény 195. §].

II. Az elsőfokú bíróság felmentő rendelkezését megváltoztató és a vádlott bűnösségét kiskorú veszélyeztetésében megállapító másodfokú ítélet ellen bejelentett joghatályos vádlotti és védői fellebbezés alapján a harmadfokú felülbírálat az ellentétes döntéssel nem érintett emberölésre is kiterjed [1998. évi XIX. törvény 386. § (1) bek., 387. § (2) bek.].

BH2012. 58.

Kiskorú veszélyeztetése büntetével halmazatban védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetett könnyű testi sértés büntetében állapítandó meg annak a terheltnek a büntetőjogi felelőssége, aki az élettársa néhány hónapos gyermekei táplálásának, gondozásának az elmulasztásával nemcsak veszélyeztette a kiskorúak testi, értelmi fejlődését, hanem ezzel, valamint a bántalmazással testi sérülést, táplálkozási hiányállapotot, valamint rühesség megbetegedést is okozott [1978. évi IV. törvény 12. § (1) bekezdés, 170. § (1) és (3) bekezdés, 195. § (1) és (5) bekezdés].

BH2008. 177.

I. A nevelőszülő házastársát is terheli a nevelőszülőre bízott és velük közös háztartásban élő kiskorúak nevelésének, felügyeletének és gondozásának kötelezettsége. Az együtt élő házastársak, élettársak, nevelőszülők e kötelezettsége oszthatatlan [1978. évi IV. törvény 195. § (5) bek.].

II. A kiskorú nevelése, gondozása magában foglalja a kiskorú életkörülményeinek rendszeres figyelemmel kísérését, ellenőrzését, a pszichés testi veszélyek lehetséges elhárítását, kiküszöbölését [1978. évi IV. törvény 195. § (1) bek.]. E kötelezettségeinek megsértését és ezáltal a kiskorú veszélyeztetésének büntetét valósítja meg a nevelőszülő, aki - tudomással bírva férje szokásairól - nem akadályozza meg, hogy az a nevelésére bízott gyermekkorú leányokkal kettesben maradjon és azokat szexuálisan zaklassa [1978. évi IV. törvény 195. § (1) bek.].

Gyakorló kérdések

1. Ki a passzív alanya a kiskorú veszélyeztetése első alapesetének, és hogyan határozható meg ezen ismérv?
2. Melyek az elhatárolás ismérvei a két alaptényállás között?
3. Ki lehet a bűncselekmény első változatának tettese?
4. Hogyan alakul az egység-halmazati minősítés, ha a tettes a kiskorú veszélyeztetés mellett élet, testi épség elleni bűncselekmény is realizál?
5. Mikor lehet tettesi elkövető a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülő?
6. Elkövethető-e a kiskorú veszélyeztetése folytatólagosan?
7. Mit jelent az elkövetési magatartásként meghatározott súlyos kötelességzegés?
8. Milyen elhatárolási kérdések merülnek fel a kiskorú veszélyeztetése második alaptényállásával összefüggésben?
9. Határolja el a kiskorú veszélyeztetését a Btk. 198. § (4) bekezdése szerinti szexuális visszaéléstől!
10. Hogyan alakulhat a minősítés, ha az elkövető a nevelésére bízott kiskorú sérelmére szexuális erőszakot valósít meg?

Ajánlott irodalom

DÁVID Lilla: A Legfelsőbb Bíróság döntése az életkorhoz kötött kötelező védőoltások beadatásának megtagadásáról. Oltás megtagadása és kiskorú veszélyeztetése. Jogesetek Magyarázata, 2011/3. 33-41.

SINKU Pál: A kiskorú veszélyeztetésének dogmatikai morzsái. In: Busch, Béla; Belovics, Ervin; Tóth, Dóra (szerk.): Békés Imre ünnepi kötet. A jogtudomány és a büntetőjog dogmatikája, filozófiája. Tanulmánykötet Békés Imre születésének 70. évfordulójára. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Jog- és Államtudományi Kar, Budapest, 2000. 214-218.

SZOMORA Zsolt: A Győri Ítéltábla harmadfokú döntése a kiskorú veszélyeztetéséről: A testi sértés halmazatának kizárása. Jogesetek magyarázata, 2011/4. 17-24.

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. A tananyag elkészítését az EFOP-3.6.2-16-2017-00007 azonosító számú, Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai: társadalmi, technológiai, innovációs hálózatok a foglalkoztatásban és a digitális gazdaságban című projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósul meg.